

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 25 juni 2020

Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Kathleen Helsen

Telefoon: 03 240 52 40

Agenda nr. 2/8

Beleidsnota wonen. Kwaliteit is onze bouwsteen.
Goedkeuring.

Het recht op menswaardig wonen geldt voor elke mens en is in de Belgische grondwet opgenomen. Het werd op Vlaams niveau verder ingevuld en uitgewerkt in de Vlaamse wooncode. Iedereen moet kunnen beschikken over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een kwaliteitsvolle woonomgeving, tegen een betaalbare prijs én met woonzekerheid. Het recht op wonen is een fundament. Kwaliteitsvol wonen is een essentiële bouwsteen van het provinciale woonbeleid. Het toekomstige wonen stelt ons voor grote maatschappelijke uitdagingen. Als provincie kunnen en willen we een innoverende en verbindende rol opnemen om met wel doordachte en gerichte acties oplossingen te bieden voor een aantal van deze uitdagingen.

In wat volgt, geven we een beknopte beschrijving van een aantal belangrijke woonuitdagingen. We beschrijven de rol die provincie kan opnemen in het bieden van antwoorden voor deze uitdagingen en de visie van waaruit dit gebeurt.

De beleidsnota bestaat uit een aantal onderdelen:

HOOFDSTUK 1 WOONUITDAGINGEN VOOR DE TOEKOMST

De woonmarkt in Vlaanderen en in onze provincie is in volle transitie. Dit houdt verband met maatschappelijke tendensen. De vernieuwingen die we zien op de woonmarkt kunnen niet los gezien worden van de economische, ecologische en demografische ontwikkelingen en de vermaatschappelijking van de zorg.

HOOFDSTUK 2 WONEN IN CIJFERS

Dit hoofdstuk biedt een overzicht en eerste bespreking van een aantal cijfers die verzameld werden ter ondersteuning van de beleidsvisie Wonen. Het overzicht beperkt zich tot publiek beschikbare gegevens. Naast deze tekst is er ook de tabel in bijlage, die per thema een overzicht geeft van de hier besproken indicatoren.

HOOFDSTUK 3 DE ROL EN DE VISIE VAN DE PROVINCIE

We moeten inzetten op woonkwaliteit, zowel van de woning zelf als van de woonomgeving. Vlaanderen is uiteindelijk verantwoordelijk voor het garanderen van het recht op wonen. Het woonbeleid is echter ook lokaal sterk verankerd. De Vlaamse overheid zet in op woningkwaliteit, betaalbaarheid en woonzekerheid. Ze rekent op de lokale – en ook intermediaire – besturen om dit beleid mee vorm te geven. Want niet alle woonproblemen zijn van lokale aard. De bestuurlijke grenzen van de gemeenten vallen immers meestal niet samen met de maatschappelijke grenzen waarbinnen woonproblemen zich afspelen. Zo kan het lokaal woonbeleid resulteren in externe effecten op de omliggende gemeenten. Anderzijds overstijgen

bepaalde aspecten van de woonproblematiek de gemeentegrenzen en gemeentelijke schaal. De provincie heeft voldoende schaalgrootte om expertise uit te bouwen voor het voeren van een woonbeleid, en ze is in staat om voldoende nabij de lokale realiteit te werken. De provincie voert een beleid binnen het kader dat Vlaanderen biedt en respecteert daarnaast ook de lokale autonomie. Vanuit haar bijzondere positie zal de provincie een ondersteunende en stimulerende rol opnemen naar zowel lokale overheden als de verschillende andere actoren op de woonmarkt. Zij moet inspelen op noden en problemen die zich bovenlokaal stellen. De provincie is een bovenlokale partner die afstemming en samenwerking stimuleert tussen lokale besturen en andere actoren, over de grenzen van gemeenten en sectoren heen. Ze treedt signalerend op naar andere overheidsniveaus. Als kennismakelaar draagt zij kennis, ervaring en praktijkvoorbeelden uit en ontsluit zij relevante omgevingsdata. De provincie is motor van innovatie en stimuleert vernieuwende praktijken door gerichte stimuli te geven, door zelf initiatief te nemen of door organisaties en groepen te begeleiden. De provincie voert een geïntegreerd woonbeleid met een sector overschrijdende aanpak.

Maar dit dient te gebeuren vanuit een welbepaalde **visie** op wonen in de toekomst. Wonen is een basisrecht. Volgens de Vlaamse Wooncode heeft iedereen recht op menswaardig wonen. Iedereen moet kunnen beschikken over 'een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid'.

Het provinciale woonbeleid treedt aanvullend op bij het Vlaams en het lokaal woonbeleid, respecteert deze grenzen, maar tracht actief een bijdrage te leveren aan het realiseren van dit recht op menswaardig wonen. Het provinciaal beleid moet toekomstgericht en effectief zijn, met bijzondere aandacht voor maatschappelijk kwetsbare doelgroepen.

Vandaar onze definitie van hedendaags woonbeleid: het provinciale woonbeleid bevordert het tot stand komen van woningen en woonomgevingen, waar zuinig wordt omgesprongen met ruimte en grondstoffen, waar de nodige voorzieningen voorhanden zijn en waar inspanningen worden geleverd om het samenleven en de gezondheid van bewoners te bevorderen.

We gaan in ons woonbeleid uit van de volgende richtinggevende principes, gebaseerd op het huidige, ondertussen wijdverbreid maatschappelijk discours over wonen in de toekomst:

- duurzaamheid en circulariteit
- veerkracht en gezondheid
- mobiliteit en diversiteit
- beschikbaarheid en betaalbaarheid

HOOFDSTUK 4 BELEIDSDOELEN EN ACTIEPLANNEN

Op basis van de hiervoor aangegeven woonuitdagingen, de rol die de provincie kan opnemen in het bieden van antwoorden op deze uitdagingen en de visie die wij hierbij hanteren om een focus te bepalen, werden twee beleidsdoelen geformuleerd.

BELEIDSDOEL 1

We streven naar een divers, duurzaam, circulair en kwaliteitsvol woonaanbod afgestemd op de veranderende woonbehoeftes. We hebben daarbij aandacht voor de kwaliteit van woonomgeving (op vlak van bereikbaarheid van voorzieningen, sociale cohesie en verdichting).

BELEIDSDOEL 2

We streven naar een vergaande verduurzaming van bouw- en renovatieprocessen met extra aandacht voor circulair bouwen en circulair aanbesteden.

Deze twee beleidsdoelstellingen, met bijhorende actieplannen en acties, werden reeds door de provincieraad van december goedgekeurd bij de goedkeuring van het meerjarenplan. Een aantal van deze acties, met de inhoudelijke klemtonen ervan, worden in de beleidsnota nader omschreven.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 4 juni 2020.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedkeuring wordt gehecht aan de beleidsnota wonen. Kwaliteit is onze bouwsteen.

Bijlage:

Beleidsnota Wonen. Kwaliteit is onze bouwsteen.